Akbaba

Musaddık İngiltereye karşı

— Men seeenin diritnutlaarından gorhmirem!.. Men seeenin tanklaarından gorhmirem!.. Men seeenin teyyarelerinden gorhmirem!... Gorhmirem, gorhmirem, gorhmirem!...

Küçük... fakat benim!

EMLÂK BANKASI

YAPI TASARRUFU'na başlamıştır

Benim Tahtım!

«Benim tahtım, bir Mısır askerinin kanına değmez!»

Kral Faruk

Yukarıki cümle «Kral Faruk'un son iki günü» başlıklı yazıdan alınmıştır. Baştan başa merak ve heyecanla okuyacağınız bu makaleyi kralın hususî kâtibi yazmış ve üstat Mithat Cemal Kuntay dilimize çevirmiştir.

Bugünkü AYDABİR'de

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Ahmet Koçer

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası İSTANBUL

Sayısı 35 Kuruş

ABONE ŞARTLARI :

Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Telefon : 21649

İŞTAHSIZ YAVRUNUZA PA-RO ÇOCUK MAMASI

KEMİKLERİ ZAYIF YAVRUNUZA PA-RO ÇOCUK MAMASI

5 VİTAMİNLİ

DİŞLERİ GEÇ ÇIKAN YAVRUNUZA PA-RO ÇOCUK MAMASI YEDİRİNİZ

ÖKSÜZ KALAN YAVRUNUN EN GÜVENİLİR VARLIĞI

Bugünkü HAYAT SİGORTASIDIR

İLÂNCILIK ANK

MASMAVİ

FEYZİ HALICI

Sözün musiki musikinin renk olduğu şiir kitabıdır

100 kuruşluk pulla aşağıdaki adresten isteyiniz:

«Posta Kutusu 32 — Konya»

Akbaba

Perşembe günleri çıkar. Siyasî mizah gazetesi

Sahibi: Yusuf zlya ORTAÇ

★★

2 Ekim 1952 Perşembe ★ Cilt 2, Sayı: 29 ★ Adres: AKBABA, Nuruosmaniye Caddesi, Numara 57. — İSTANBUL
Telefon: 21649

Doğu illerinde, silâh, vatandaşın süsüdür... (Sağlık Bakanı)

Süslü bir vatandaş!..

BİZE GÖRE

Menderes'in Raporu...

Yazan: Yusuf Ziya ORTAÇ

Halk Partisi Menderes'in bir raporunu yakalamış. Müthiş bir raporunu... Nerede mi? Haa, bu mühim.. Çünkü, yatak odasındaki dolapta zendost yakalar gibi, kendi evrak mahzeninde!.

Şimdi, kınalarını koymuş, zillerini takmış, meşhur: «Doyamadım beeen!» türküsünün ağziyle, şıngır şıngır oynuyor:

— «Yakaladım beeen!..»

Kendine gel erenler.. Yakaladın, yakaladın ama, D. P. arşivinde değil, kendi harim-i ismetinde!

Peki, haydi bunu da hoş görelim, bunu da bilmemezlikten gelelim de şu raporun esasına bakalım: Neymiş bu müthiş rapor?

Rauf kaptanın sınır dışı edilmesini, Adnan Adıvar'ın gurbet illerde süründürülmesini, Hüseyin Cahid'in Çorum'a sürülmesini, Velit Ebüzziya'nın divanıharbe verilmesini, Kâzım Karabekir'in göz hapsine alınmasını, hâtıralarının yakılıp kül edilmesini mi tavsiye ediyormuş?

Hayır, hiç biri değil.. Hani, hükûmet kuvvetile parti kuvvetini hamur ederek yeni bir tip icat etmiş, valileri C.H.P. başkanı yapmış, otoriter, totaliter bir rejim kurmuştuk ya... İşte, bu yuğuruluşun, güdülen maksada uygun neticeler verdiğini bildiren bir rapormuş bu!.

Raporun tarihine bir göz atınız lûtfen: Sene 1936... Yani?.. Yani Atatürk'ün Cumhurbaşkanı, İnönü'nün hükûmet başkanı olduğu devir... Tek parti, tek şef, tek millet, tek ağız, hasılı politikada Tekel devri... O kadar ki, iki sene sonra, dili tek durmadığı için İnönü bile teker meker olmuştur.

E, insaf edin, Adnan Menderes'ten 1936 da 1945 beyannamesi bekliyemezdik ya!...

Asıl, hayatın istihzasına bakın ki, bir zamanlar memlekette: «Otoriter!.. Totaliter!..» diye terter tepinenler, şimdi eski müfettişinin karşısına dikilmişler, ağızları hürriyet çığlıklariyle dolu, bağrışıyorlar:

— Seni tek partici seni!.. Seni demokrasi düşmanı seni!..

Arnavudun dediği gibi: Mori insaf bre!. 1936 dan bugüne 17 yıl geçmiştir, 17 yıl... Eğer gözümüzü biraz daha geriye atarsak, nice Cumhuriyet fedailerinin, mazinin gölgeleri arasından «Padişahım çok yaşaaaa!..» diye bağırıştıklarını görürüz.

Bulunan Yol

Bir mecliste, Profesör Halide Edip Adıvar'a genç hayranlarından biri sordu:

— Efendim, «Yeni Turan» isimli eski bir romanınızı okudum. Eserin bir yerinde:

Ey Yeni Turan, sevgili ülke, söyle, sana yol nerede?

Diye soruyordunuz. Merak ettim, yıllarca evvel aradığınız yolu buldunuz mu?

Halide hanım gülümsedi:

— Buldum yavrum dedi,, Haydarpaşa - Ankara yoluymuş!

000043

Haftanın Panoraması

— Şimdiye kadar ne hırsızlık yapmışsın, ne adam öldürmüşsün... Bir de komünistlik iddia ediyorsun!..

— Doktor, deliksiz bir uyku uyumak için ne alayım?..

— Mahalle bekçiliği!..

Rekor!

Rekor dünyasındayız bolcu gol atma rekorunu kırmış. 8Amerikada bir zenci sürat rekorunu... Makine ile yazı yazma yarışı mı istersiriz, tezgâhtan gemi indirme, yirmi dört saatte temelinden çatısına kadar bir binayı tamamlama mı?.. Saymakla bitmez.

Bizde de var. Ama, küçük bir farkla: Tam Avrupadakilerin, Amerikadakilerin tersine!

Meselâ, Nişantaşında Rumeli caddesi yapılıyor. Ne zamandanberi?.. Vallahi, artık tarihini unuttum. Ama, henüz ilkbahardı.. Şimdi?. Şimdi sonbahardayız ve Rumeli caddesi hâlâ yapılıyor.

Hele bizim Nuruosmaniye caddesi!.. Üzerinde, günlük ve haftalık bir kaç gazete ve bir kaç mecmua matbaası bulunan bu cadde de böyle: Sayın valimiz ve belediye başkanımız Ord. Prof. Fahrettin Kerim Gökay henüz İstanbuldaydı. Henüz Yugoslavyaya gitmemişti. Kaldırımları sökmüştüler... Ondan sonra uçtular, kondular, Tito ile resim çektirdiler, yurda döndüler, bir müddet Haydarpaşada Ankara yolcularını karşıladılar, uğurladılar, meyva bahçelerinde ziyafet çektiler, bilmem nerede nutuk çektiler ve nihayet yıllık izinlerini alıp İstanbul eteklerinden el etek çektiler...

Şimdi, ha bugün dönüyorlar, ha yarın dönecekler, değil mi?

Bizim Nuruosmaniye caddesinde hâlâ odunlar yanıyor, alevler dalgalanıyor, dumanlar savruluyor ve zift kazanları kaynıyor...

Aman yarabbi, şu rekor dünyasında ziftlenme rekoru da bize düştü galiba!..

★

Yeni bir şair daha

Şiirin başlığı «Auto-Suggestion».. Beraber okuyalım:

Asayiş? Yerindedir, yerindedir, yerinde.
İhracat? Yolundadır, yolundadır, yolunda.

İdhalât? Azalmıştır, azalmıştır, azalmış.
Bütçe açığı? Kapanmıştır, kapanmıştır, kapanmış.
Hayat pahalılığı? Yoktur, yoktur, yok.
Para kıymeti? Artmıştır, artmıştır, artmış.

Yazan: D. N... Genç üstadın şiiri sevdiğini bilirdim ama, şair olduğunu bilmezdim.. Hani, biraz daha gayret etse, âdeta vezinli, kafiyeli olacakmış...

Kendisine sorduk:

— Acaba son beyti şöyle yazsanız nasıl olurdu:

Hayat pahalılığı? Yoktur, yoktur, yok.
Para kıymeti? Çoktur, çoktur, çok.

Bir kahkaha attı:

— Yook, dedi, ben moden şairim. O zaman yeni şiir olmazdı ki!..

★

Geçim dünyası!

Okumuşsunuzdur: Üs küdarda bir cinayet oldu. Gençler, iki yumrukta bir tramvay kontrolörünü öldürdüler. Se bep? Çirkin.. Çok çirkin: Herif, sünnet düğününde tanıdığı bir genee yakın arkadaşlık teklif etmiş!

Vak'a, sünnet düğününde olduğuna göre, en münasip ceza, hemen sünnetçiyi çağırıp, adamı hadım ettirmekti!. Eh, ne çare, nasibi ustura değil, yumrukmuş..

Asıl dikkatimizi çeken başka bir nokta var: Öldürülen kontrolör'ün soyadı: Geçinelim!..

Evet, maktulün adı «Remzi» soyadı «Geçinelim» miş...

Suçlu gençlere tavsiye ederiz: Mahkemede müdafaa şahidi olarak bu soyadını göstersinler!..

★

Renk imtihanı!

Şoförler bir imtihan daha geçirecekler: Renk imtihanı!.

Bazı gözler, çeşitli renkleri birbirinden ayırt edemezler, meselâ yeşil ile kırmızıyı, mavi ile eflâtunu bir görürlermiş.

Ne çıkar, ressam olacak değiller ya, demeyiniz. Yeni işaret fenerlerimizi unuttunuz mu? Dur: Kırmızı!.. Geç: Yeşil!

Eğer şoförlerimiz arasında «aka, kara», «karaya ak» diyen politikacılar varsa, imtihanda çaktılar demektir.

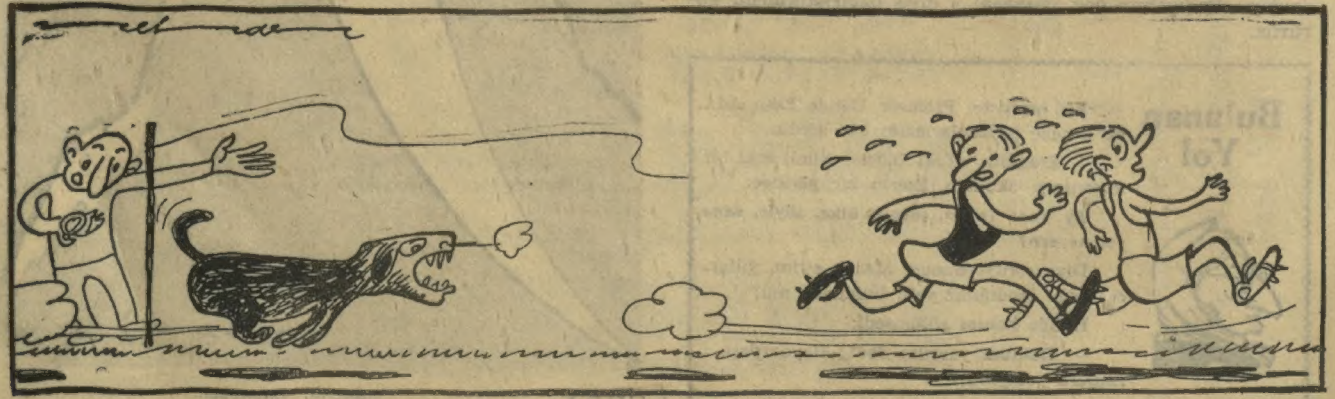

Hakem — Yarış bitti... Artık durun!..

ORTA MALI

İNSAF YAHU!

Yazan: Hâdiseler arasında Felek

Anladık, muhalifiz. Muhalifiz diye her dediğimiz hallaç sesi gibi araya mı kaynamalı? İçişleri Bakanı beyefendi arkadaşımız biraz da bizim tenkitlerimize havale-i sem-i itibar ediverse, ne olur yani? Şimdiki Türkçede ne diyorlar adına, pek bilmiyorum ama, usuli fıkıh ve Mecelle'de batılın butlânını ispat gayretine malûmu ilâm tâbir ederlerdi. Bizim işimiz de aşağı yukarı öyle!

Burasını bir kalem kaydettikten sonra sadede gelelim. Geçen gün bizim bir kantoron vardır. O gelmişti de anlattı. Yüzünüze güller, biraz nâmizaç olmuş. E, su da yok ki, çocuk başının çaresine baksın? Uyuz olmuş. Günde üç nöbet gusul abdesti alacak. Ha ni ya? Bu uyuzluk fena bir derttir. Tedavi edilmezse miskin illetine kadar varırmış ucu. Allah muhafaza buyursun... Fena şey doğrusu. Bunun önüne geçmek için, İçişleri Bakanı beyefendi İstanbul valisine, İstanbul valisi Sular idaresine emir buyursalar, Sular müdürü vali beyefendiye, vali beyefendi İçişleri Bakanına arzetseler, de şehir bol suya kavuşsa diyeceğim ama, adımız muhalife çıkmış.

Varakı mihrü vefayı kim okur, kim dinler!

Gümüşhanede eşkıyalar kadınları çırılçıplak soydular!.. —Gazetelerden —

— İşş anaam... Bunları da mı eşkıyalar soymuş ki?..

ARAP ORDULARININ ZAFERİ: 000045

Sizin için

Akbaba, bu sütunları sevgili okuyucularının emrine tahsis etmiştir. «Sizin için», sizin köşenizdir. Orasını siz dolduracak, siz yazacak, siz hazırlıyacaksınız. Beğendiğiniz, neşrini görmek istediğiniz fıkra ve nükteleri bize göndereceksiniz. Çizdiğiniz karikatürleri yollıyacaksınız (bunların çini mürekkeple ve kâğıdda dağılmıyacak şekilde çizilmiş olması, mevzularının arkalarına kurşun kalemle yazılması, gönderilecek fıkraların da gayet okunaklı ve kâğıdın bir yüzüne yazılması şarttır). Biz, bunları sırayla bu sütunlarda neşredeceğiz. Bu suretle işittiğiniz güzel bir şeyi öbür okuyucuların da zevkine ve istifadesine sunmuş olmakla hem bize yardım edeceksiniz, hem de diğer okuyucularımıza faydanız dokunacaktır. Bu sayıda size bir karikatürle bir fıkra takdim ediyoruz:

NEZAKET

Misafirler okadar çok oturmuşlardı ki, ev sahibi dayanamadı, küçük çocuğunun çenesini okşadı ve:

— Haydi yavrum, dedi, biz artık kalkalım. Belki misafirlerimizin uykusu gelmiştir, rahatsız olmasınlar...

Gönderen: Müren Aladar Kanlıca

— Bu sekreter dehşetli sanattan anlıyor..

— Ya.....

— Evet, on iki karikatür verdim, hepsini kabul etti!..

İstanbul Notları

Balet değil, bal et, bal!..

Yaz geçti sayılır. Deniz, mahkeme gibi soğuk. Ne yapalım, okuyucuları eğlendirmek için? Bari operete gidelim dedik, gittik.

Bizi izzet ikram, kapılardan karşıladılar. Öyle ki, kendimizi D.P. eşrafından zannettik. Meğer bu bir şey değilmiş. Yerimize oturup, perde açıldıktan sonra ne soğukluklar ikram etmediler yarabbi!.. Dünyanın en sıcak kanlı adamı, yani Clark Gable gelse, otuz dişi trampet çalar... (ikisi eksiktir.)

Biz biraz geç kalmıştık galiba, yahut onların perdesi geç kalktı. Her neyse.. Temsile vaktinde yetiştik. İlk perde iki tarafın birbirini yoklamasiyle geçti. Yani seyircilerle oyuncuların. İkinci perdede samimiyet teessüs etti. Biz de sahneye arkamızı dönüp asıl vazifemize, halkı dikizlemeğe başladık. Oynanan oyunun adı «Yavuzlar ailesi». Yazan birinci Selim. Besteler: Dede Efendi. İdare eden: Avni Dilligil. Allah için hepimizi idare etti. Yalnız, dilini kim okumuşsa okumuş, imtihan odasındaymış gibi konuşuyordu.

Lâkin, bale başlamadıkça ortalık kızışmadı bir türlü. Millet bir kere Tevhit Bilge tabancayı çekip:

— Korkma abla, biz bunu sandık başında kullanırız! dediği zaman, bir kere Vahdi Ersin:

— Oğlum, biz parti uğruna kul kurbanız. Hangi parti olsa olur tabii.. dediği zaman; bir de alık oğlan, çapkınlıkta babasına ders verirken:

— Ne diyorsun baba, biz bu işin siyasa politiğini yapmışız! de diği zaman olmak üzere yalnız üç kerecik güldü.

Ama bale başlayınca, seyirciler de kaynamaya, kaynatmıya, fıkırdamağa başladılar. Sağ cenah:

— Yavrum, aşağıdan al, bizi de düşün; sol cenah:

— Abla, soldaysak biz de vatan evlâdıyız, acık bu yana dön! diye, merkez nahiyesi:

— Ah, yavrum, balet değil, bal et, bal! diye sanat tenkidine giriştiler. Eserdeki çapkın oğlan, Rum kızını öperken kız:

— Ağır ol, gelen var!. dedi, değil mi? Derhal salondan cevap hazır:

— Aldırma abla, Türk-Elen dostluğunu takviye ediyor...

Yahut, sahnedeki boksöre kupa

veriliyorsa, halk müdahale ediyor:

— Yaş tahtaya basma delikanlı, profesyonel olursun!..

Poksör, partiliyi, yani eserdeki partiliyi biraz hırpalayınca da:

— Kıyma yahu, diye bağrışıyor, seyirciler, Burhan Felek değil o!

Kızlar, sözüm meclisten dışarı, göbek atar gibi bale numaralarına girişince başlar ileri uzanıyor, ağızlar geviş getirir gibi, çikletlerle dolu, ahlar, oflar, birbirini kovalıyor. Seyirciler arasında tanıdık simalar var. Lâkin isimlerini ifşa edemem. Çünkü hepsi, Avrupadan gelme güzel balerinaları görmek için kaçamak yapmışlar. Yanlarında hanımları yok....

İkinci perdeden sonra, konuşmalara kulak veriyorum:

— Kızın bacakları enfes yahu, terkos akar gibi tutuk tutuk nasıl gidiyor...

— Mayosu biraz daha küçük olmalıydı. Ulan neye bikiniyle çıkmıyor bunlar sahneye be?

— Karı, kanapeye otururken eteklerini altına topluyor. Yiyecek miyiz ulan?

— İki buçukluğa acımıyorum doğrusu. İnsanın gözü doyuyor hiç değilse..

Eserle, artistlerin oynayışiyle meşgul olan yok. Birine sordum:

— Oyunu nasıl buldunuz?

— Hangi oyunu? Karının kocasına oynadığı oyun mu? Kıyaktı doğrusu. Herif fena atladı...

— Hayır, eseri soruyorum...

Acır gibi halime baktı ve:

— Orasından bize ne ağabey? Sen onu gazetede yazanlara sor, biz balete geldik buraya, tiyatro ya gidecek olsak, Şehir Tiyatrosu ne güne duruyor?

Tahmin edersiniz, verecek cevap bulamadım.

— İstanbul muhabiri —

Dalgınlıklarımız artıyor!..

Galiba en dalgın milletlerden biriyiz. Şarklı demek, galiba, bir mânasiyle dalgın adam demektir. Vapurlarda, otobüslerde unutulan eşya ile haftada bir, büyük bir mağaza açılabilir. Şairlerimizin ve âlimlerimizin çoğu, eserlerinden ziyade dalgınlıklariyle meşhurdurlar: Kolunda şemsiye arayanlar, mumdan sigara yakıp selâm verenler, vapur gişesinden tütün ve kibrit satın almak istiyenler, trende yanında ki adamın cebinden fıstık yiyenler hep meşhurlarımızdır.

Son zamanlarda bu dalgınlıklar arttı. Bir yandan Şarklılık bir yandan sıcaklar hafızalarımızı iki yandan kerpeten gibi sıktı ve hırpaladı. Dalan dalana, unutan unutana! Bir Fransız filozofu: «Herkes hafızasından şikâyet eder, muhakemesinden şikâyet eden yoktur» der. Hakikatte hafızayı kaybetmekle akıl kaybetmek arasında pek az fark vardır. Fakat unutkan olmaya herkes razıdır da akıllılığı hiç kimse elden bırakmaz.

Son günlerin en tuhaf dalgınlık vak'asını gazetelerde okumuş sunuzdur: Kadıköy vapurunun kaptanı, Haydarpaşa iskelesine uğramayı unutmuş. Vapur, dumanını savura savura yürüyüp giderken, Haydarpaşa iskelesinin memurları kaptanı uyandırmak için, iskele binasının çatısına fırlamışlar ve ellerine geçirdikleri bir tenteyi, sallamağa başlamışlar. Fakat kaptan bunu görmemiş, görmemiş ama, mendireği geçince Haydarpaşaya uğramayı unut tuğunun farkına varmış. Haydi tornistan!

Fakat iskelenin çatısındaki memurlar da — dalgınlıkla! — ellerindeki tenteyi uçurmuşlar.. Kaptan, havadan denize acayip bir şeyin düştüğünü görünce, vapuru o tarafa doğru sürmüş, bir motor da tentenin düştüğü yere doğru yürümüş. Tenteyi denizden çıkarmışlar. Bu sefer Haydarpaşa meselesi yok, tente meselesi var. Nereden düştü bu kocaman bez? Vapurdakiler de nereden gelip nereye gittiklerini unutmuşlar (yani dalmışlar!) tenteyi örttüğü muammayı halle çalışıp durmuşlar.

Neden sonra, vapur Haydarpaşa iskelesine yanaşınca hakikat anlaşılmış.

Bu dalgınlıkla sonumuz neye varacak!

Benim de şimdi gözlerim dalıyor. Ne yazdığımı unutup başka bir mevzua geçebilirim. Siz de tente yerine, elinizdeki Akbabayı havada sallarsınız ama, iş işten geçmiş olur. İyisi mi, burada keseyim. Ben de hafızamdan çok şikâyetçiyim ama, aklıma, muhakememe, zekâma toz kondurmam!

AKBABA

000046

Ingilizceye doğru

Ankarada çıkan gazetelerin, neselâ Ulus'un ilân sayfalarında, on, on beş satırlık, baştan başa İngilizce ilânlar görüyorum. Ser. levhasından son kelimesine kadar bir kelime anlamıyorum. Ne.ir bunlar? Türkiyede ve daha ziyade Ankarada bulunan İngilizlerin v Amerikalıların satılık eşya, kayıp, evlenme teklifi ilânları mı?

Büyük şehirlerimizde İngiliz, hele Amerikalı dostlarımız pek çoğaldı. İngilizceyi öğrenenler ve bu arada Türkçeyi unutmağa baş layan sayın vatandaşlar da az değil. Anlaşılan, bunların her gün gazete okuma ihtiyacını da Türkçe gazeteler temin edecekler. Bugün on beş, yarın otuz, öbürgün yüz satır İngilizce derken, günün birinde bakacağız ki, gazetelerimizde sütun sütun İngilizce ilânlar, fıkralar, makaleler, romanlar...

Zaten, İngilizce, Fransızca, İtal yanca mecmualar Türkçelerden daha çok satılıyor. Bir tütüncü dükkânının astığı mecmualara bakıp da Türkiyede olduğumuza inanmak zordur. Fakat bunlar mecmualar... Günlük İngiliz, Amerikan, Fransız, İtalyan gazeteler memlekete günü gününe gelemedikleri için, başta Ulus,, bütün gazetelerimiz, yavaş yavaş İngilizce makaleler koyacaklar. Fakat milliyetçiliği yine kimseye bırakmıyacaklar. «Güneş - Dil» teorisi gereğince bütün yabancı dillerin Türkçeden ürediklerini ileri sürüp, lâtin harflerini benimsediğimiz gibi, yabancı dilleri de bize mal edip çıkacaklar.

Tabii, Akbaba da günün birinde bu modaya uymak zorunda kalacak. Ben de bari şimdiden dilimi alıştırayım:

— Tenk yu veri maç Mister okuyucu!

— Ankaralı —

— Bizim semte bir haftadır çöpçü uğramıyor, sokak pislik içinde...

— Biz pislik işleriyle değil, temizlik işleriyle alâkadar oluyoruz!..

— Seninki güzel öpüşüyormuş meğer...
— Bu hakikati nereden öğrendin?.
— Kendi ağzından!..

000047

Sanatkâr nükteleri

REKABET

İtalyan bestekârı Verdi'nin ölümünden az sonra Milâno'daki Iskala tiyatrosu, geliri üstadın namına dikilecek âbideye harcanmak üzere bir konser tertip etti ve Mascagny ile Toscanini'den bu konseri idare etmelerini istedi. Mascagny, rekabet dolayısiyle tiyatro müdürüne:

— Toscanini'ye vereceğinizden bir liracık bile olsa fazla ücret isterim, yoksa orkestrayı idare etmem!

Dedi. İleri sürdüğü şartı kabul ettiler. Konserden sonra tiyatro müdürü Mascagny'ye tek bir lira ücret verince, sanatkâr pek fazla hayret etti.. O zaman müdür, durumu izah etti:

— Sözümüzde durduk. Size, Toscanini'ye verilecek olandan bir lira fazla takdim ediyoruz, o hiç ücret almadı...

HÜKMÜ PARAMA GEÇER

Tanınmış Fransız muharrirlerinden Marcel Aymè, karısiyle birlikte, bir yeni piyesin ilk temsiline gitmişti. Lâkin eser o kadar sıkıcı ve berbattı ki, adamcağız ilk perdenin sonunda çıkıp gitmeğe kalkıştı. Karısı eteğinden çekerek:

— Ayıp olur Marcel, dedi, unutma ki, davetliyiz..

İkinci perdenin sonunda, muharrir yine locadan fırlamağa hazırlanınca, karısı sordu:

— Yine nereye?

— Gişeye gidiyorum. Locanın parasını verir, rahat rahat evime dönerim!

ÜCRET MESELESİ

Bir komisyoncu, taşrada dolaşarak mağazasının mallarını satar, dönüşünde de yol masrafını müesseseden tahsil ederdi. Günün birinde, merkeze trenle bağlı olmayan bir yere gitti ve dönüşte masraf listesini patronuna verdi. Müessese sahibi:

— 1600 frank otomobil parası da ne? Neden trenle gitmedin de okadar masraf ettin? diye sorunca, Komisyoncu:

— Hesap ettim efendim, dedi, tren yaptırmak daha tuzluya çıkacaktı!

Bu Hafta

Müşteri (Gazinocuya, küçük domates salatası tabağını göstererek) — Yahu! şurada 150 gram domates yok. 150 kuruş bunun nesi? Gramı bir kuruşa geliyor!.

Gazinocu — Ama sen bu domatesi manavda, zerzavatçıda bulamazsın.

Müşteri (Domates tabağına doğru eğilerek) — Allah Allah!.. Ne domatesi bu böyle? Amerikadan mı geliyor?

Gazinocu — Hayır, yerlidir ama, iyi bak!

Müşteri (Gözlüğünü takarak, domatesi yakından muayene eder) — Bas bayağı, bildiğimiz domates.

Gazinocu — Yook! Sen domatese bakıyorsun.

Müşteri — Neye bakacağız ya?

Gazinocu — Tabağın biraz ilerisine bak.

Müşteri — Baktım.

Gazinocu — Ne var?

Müşteri — Tuzluk var.

Gazinocu — Daha ötede?

Spor

Hayrabetyan'ın nutku

Fransada boks şampiyonu olup, anavatana hasretini bildiren Ermeni vatandaşımız Hayrabetyan, İtalyan Ferrari ile yaptığı maçtan sonra, Anadolu Ajansı muhabirine aşağıki beyanatı vermiştir:

— Önce bir nutuk çekecek idim. Lâkin memleketi görüncez, nutkum tutuldu. O ne inkilâplar efendim, o ne terakkiyati vatanperveranedir! İrahmetlik pederim ağnatir idi; Sultan Hamit zamanında istibdat var imiş. Şimdi muhalifi de, muvafıkı da, hürriyeti var dei şikâyetçidir!.. Bizim Fransada, bizim Anadoluda olduğundan daha aşırı sefaletlik görüloor ise de, şimdiki halde yavru valimizin de beyan buyurdukları gibi, çok şükür demokrasi sayesinde ortalık güllük gülistanlıktır. Afedersiniz, bendeniz pek lâftan anlamam. Yaniya ki, lâkırdı edemem. O ki söyloor isem kalıbıma uyduğundandır. Yoksam bizim işimiz yumruk iledir. İsmi ilâzım değil, bir parti, seçim günleri için bendenizi angaje etmek istedi ise de, cevabı red vermişim. Siyaset ilen alâkadar değilim. Türkiyemizdeki boksörlerin hepsi mükemmel çocuklardır, Feleğin sillesini yedikleri bellidir!

Gazinocu ile müşteri arasında...

Müşteri — Şişe var.

Gazinocu — Daha, daha, daha?

Müşteri — Daha, daha,.. Masa var, sandalye var, deniz var.

Gazinocu — (Elini birdenbire, müşterinin omuzuna vurarak) — Hah!.

Müşteri (Sıçrıyarak) — Ne var?.

Gazinocu — Deniz dedin ya... Sonra?.

Müşteri — Sonra... Bir yelkenli var, martılar var, karşı sahil var.

Gazinocu — Gördün mü ya!... Bu domates başka domates.

Müşteri — Bunlarla domatesin alâkası ne? Deniz, yelkenli, martılar, karşı sahile hep salata tabağının içinde mi?.

Gazinocu — Salatayı yerken, onlara da bakıyorsun ya, onları da yer gibi oluyorsun.

Müşteri — Fakat Allah bu manzarayı insanlara para ile seyrettirmiyor. Hepsini bedava yaratmış.

Gazinocu — Allah gazinoculuk etmiyor da ondan..

Müşteri — Ha!.. Demek sen bize manzara satıyorsun. Hava bozduğu günler fiyatları indiriyor musun?

Gazinocu — Yok, tabii..

Müşteri — Öyleyse sen buraya başka bir tarife as: Denize bakmak bir lira, martıları seyretmek 90 kuruş, yelkenlileri temaşa etmek 95 kuruş...

Gazinocu (Gülerek) — Fena olmaz.

Müşteri (Öfkeli) — Belediye yok ki, bu memlekette... Belediye olsa bu gazinoyu kapatır..

Gazinocu — Belediye var ama geç gelir.

Müşteri — Ne zaman gelir?

Gazinocu — Kasım ayında gelir, gazinoyu kapatır.

Müşteri — Ne biçim belediye bu?.

Gazinocu — Öyledir. Bizde belediye kış mevsimidir. Yazlık gazinoları ancak o kapatabilir!.

CIZ

□

AŞIK!

Şişli muhitinde, konuşuluyor yordu.. Bayan D.. dedi ki:

— Ben bir erkeğe âşık olabilmek için, ya kendisini sevmeliyim, yahut ki, karısını hiç sevmemeliyim!..

□

NEREDEN BİLİYORMUŞ?

Çocuk, Cumhuriyetin Spor mu harrirlerinden, eski atlet Ömer Besimi annesine gösterdi :

— Bak anne, dedi, adamın yüzü simsiyah...

Annesi:

— Oğlum, onun vücudu da siyahtır..

Deyince, çocuk sordu:

— Ne biliyorsun?!

— Beni artık babamdan istemelisin...
— Peki, ama ya verirse?..

Kimdir Kim?

Kasım Küfrevi

Kuş dili dahil, yetmiş iki lisan bilir. (Ana dilini de, tabii) Büyük Millet Meclisinin en genç âzasıdır. Edebiyat Fakültesinde ilimle meşgulken birdenbire siyaset ağrısına tutulmuş ve (Ağrı) dan milletvekili seçilmiştir. Ara sıra nutuk söyler ama, sırf muhatabını tekzip etmek zevki için söyler. Türkiyede ilk defa sözlü mizah gazetesi olarak kabul edilmiş yakışıklı, yani sözleri de, kendisi de yakışıklı bir arif kişidir.

YENİ YAYIN

Okul ansiklopedisi

Lise tahsilini yirmi senede bitirmiş tecrübeli öğrencilerden mürekkep bir komisyon tarafından, meydana getirilmiştir. Tahsil çağında bulunanlar için son derece faydalı bir eserdir. Sekiz yüz doksan üç adet kopya usulü, hocaları kafesleme metodları, mektepten kaçmak için baş vurulacak yetmiş vasıta gibi enteresan bahisleri havidir.

□

Çapkın kız

Her genç kızın okuyacağı faydalı bir kitaptır. Hangi marka otomobil daha rahat, daha dayanıklıdır? Bekâr bir erkekle İzmir yolculuğu mu, Ankara yolculuğu mu, gündüz seferleri mi, gece mi daha tercih edilmeli? Hangi tip erkeklerle eğlenip, hangileriyle evlenmek daha münasiptir? Bu soruların cevaplarını bu nefis şah eserde bulacaksınız. Yazan: Semra Sür. Fiyatı sekiz buçuk liradır.

000048

ESKİ MİZAH DÜNYAMIZ

Haysiyet!

Meşhur riyaziyeci Salih Zeki maarif müşteşarı olduğu zaman elinde tavsiyename ile genç bir hoca müracaat eder. Salih Zeki, tavsiyeye bir göz gezdirir.

— Pekâlâ, der, size bir arapça muallimliği verelim.

Kararnamesini yazdırmak üzere kâtibi çağırır. Salih Zeki ile yalnız kalan genç hoca, konuşmıya başlarlar:

— Demek ki, medrese tahsilini bitirdiniz!

— Evet..

— Arapçanız kuvvetli imiş, öyle mi?

— Kendimi methetmek gibi olmasın ama, lisanı arabı iyi biliriz. Hattâ edebiyatına da vâkıfız.

— Çok âlâ... Acemce de biliyor muşsunuz.

— Evet, Hafız Sadi, Nizami gibi şairlerin bir çok şiirleri mingayri haddin ezberimdedir.

— Çok güzel..

Bu esnada kâtip kararnameyi getirir. İmza etmesi için Salih Zekinin önüne koyar.

— Demek medresede epey şeyler öğretiyorlar. Bukadar tahmin etmezdim.

Muhatabının kim olduğunu, mesleğini, şöhretini bilmiyen genç hoca, bu sözler karşısında öğünmek ihtiyacını duyar.

— Bendeniz yalnız arapça, acemce değil, hikmet, felsefe, heyet ilimlerini de bihakkin tedrise muktedirim. Ama şu var ki.....

Salih Zeki gözlüklerinin üstünden bakarak sorar:

— Ne var?

— Bunlar yalan dolan kabilinden şeyler olduğu için okutmak haysiyeti ilmiyemize yakışmaz!

Salih Zeki, birden önündeki kararnameyi alır, parça parça eder ve karşısındakinin suratına fırlatır, atar:

— Senin gibi bir yobazı mekteplerimize sokmak da benim haysiyet-i ilmiyeme yakışmaz!..

ÇİMDİK

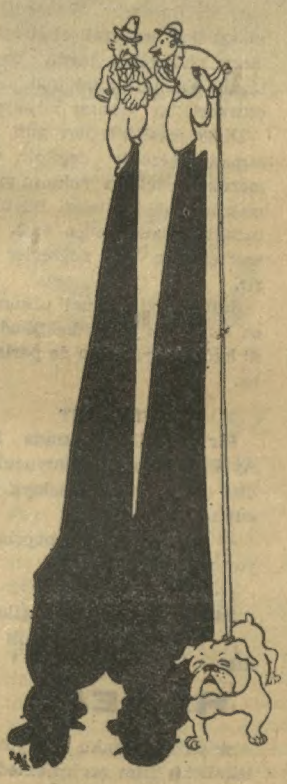

— Aman birader, lâfa tutma. Haydarpaşa istasyonuna istikbale gidiyorum...

— Niçin?

— İstikbalimi temin için!..

BAŞKA TÜRLÜSÜ NE HADDİNE?

Falih Rıfkı Atay, berberde traş oluyordu. Sıra çene altına gelince, berber usturayı üstadın gırtlağına dayadı ve durdu;

— Demokrat Parti hakkında ne düşünüyorsunuz beyefendi?

Falih hemen cevap verdi:

— Tıpkı sizin düşündüğünüzü!

— Peki ama, benim düşündüğümü ne biliyorsunuz?

— Bilmiyorum ki, ustura sizin elinizde!,

HA BİLEYDİN ŞUNU..

Kemal Salih, Halil Lûtfüye rastladı:

— Gözün aydın... dedi, artık hükûmet senin hesabına çalışıyor...

— Ne olmuş?

— Hoş, isteseler de vermezsin ya... Bir karar almışlar, iane toplamağı yasak etmişler!

TAVSİYE

Yasef, oğlunu Londraya tahsile göndermişti. Üç dört ay sonra bir telgraf aldı:

«Param bitti. Tanıdığım kimse de yok, ne yapayım?»

Yasef hemen cevap yazdı:

«Çabuk, bir kaç dost edin!»

Yeni ressam — İşte sizin köy...
Köylü — Eyvahlar olsun, bizim çoluk çocuk acep sağ mı kî?..

Söz oyunları

Göz menekşe, saç sümbül
Dili bülbül, teni gül,
Ümit verir, aldatır
İster ağla, ister gül.

★

Damlacıktı geçen yıl
Kız dedim geliş, büyü!
Serpilmiş bir içim su
Bakış sır, gülüş büyü.

★

Görmeden yaramazı
Geçirdim bütün yazı
Ne bir haber gönderdi
Ne de bir satır yazı.

★

İpek gibi ten gördüm
Üstünde bir ben gördüm
O kadar güzeldi ki
El bilemez ben gördüm.

★

O piyade güzele
Bindiğim atı verdim
Çiğne diye yoluna
Gönlümü atıverdim.

★

Denizin enginlinde
Sevindim kara gördüm,
Yanaşıp bulmayınca
Dünyayı kara gördüm.

★

Sevda uçurumunda
Yıprandığım elverir
Düştüğümü öğrense
Yân acıyıp el verir.

İbrahim Alâettin Gövsa

Beklemiş!

Mardiros, iki sene süren uzun bir ayrılıktan dönüyordu. Karısı kendisini evin kapısında karşıladı. Lâkin kadıncağızın karnı burnunda idi.

Bu hali taaccüple gören Mardiros sordu:

— Zo Sürpik! Bu nedir böyle?

Kadın, kıritip, gülümsiyerek:

— Ah, kocacığım! dedi, göroorsun? Sen gelmezden doğurmak istemedim de buvakta kadar bekledim!

★

Besmele

Nasraddin Hocanın çirkin, kom şusu Hacı babanın da güzel bir karısı varmış.

Bir gün, kadınlar meclisinde, sohbet sevişme bahsine dökülünce, Hacı babanın karısı öğünür:

— Bizimki beni öpeceği zaman evvelâ besmele çeker...

Nasraddin Hocanın karısı şaşırır. Fakat belli etmez. Akşam, eve dönünce, kocasına çatar:

— Yahu, der, sen beni sevmiyor musun?

— Neden?

— Bak, Hacıbaba karısını öpmeden evvel besmele çekermiş..

Nasraddin Hoca güler:

—İlâhi hanım, der, onun karısı benim olsa, hatim indiririm!

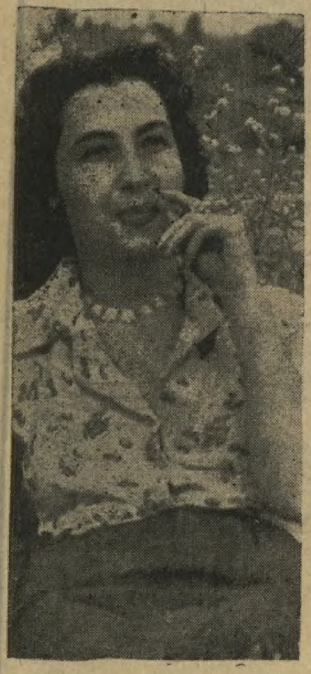

Bizim Yıldızlar

Neş'e Yulaç

Bu sefer size bizim film ve sahne yıldızlarından en neş'elisini takdim ediyoruz. O kadar ki, kız, neş'eyi adında bile taşıyor.

Neş'e Yulaç Şehir Tiyatrosundandır, ama sakın orada aramayın, bulamazsınız. Biz bile resmini çekebilmek için kırlara açılmak zorunda kaldık. Çünkü ya film çevirmektedir, yahut da ses verir, yani kendi sesini başkasına kiralar: Başka artistin yerine konuşur filmlerde.

Neş'e'nin meraklı olduğu şeylerin başında güzellik müsabakaları gelir. Seyretmek veya jüride bulunmak için değil, girmek için. Evvelki sene girdi, üçüncülüğü aldı. Geçen sene girdi, yine üçüncülüğü aldı. Bu seneki müsabakada da üçüncü geldiğini gazeteler de okumuşsunuzdur. Bunun üzerine plâj güzeli müsabakasına girdi. Orada da üçüncü olmaz mı?

Binaenaleyh, artık rahat rahat hükmetmek kabil: Neş'e Yulaç üç kere evlenecek, üç çocuğu olacak, hastalanacak, her sene üç piyeste üç kere seyahate çıkıp üç defa rol alacak ve ayda üç film çevirecek...

Reklâmdan nefret eder. Halk partili değilse de yine yalnızlığı sever. Siyasetle ilgisi, esasen yalnız meslek sahasına münhasırdır. Aşk sahnelerinden nefret ettiğini bir gazeteciye söylemiş! En beğendiği yemek makarna, en hoşlandığı şarkı «Adalar sahilinde bekliyorum» dur..

Cemiyet Hayatı

Dilencileri Savunma Cemiyeti

Merkezi Ankarada olmak üzere bütün memlekette teşkilâtı bulunacak, büyük bir cemiyet kurulduğundan haberiniz var mı? Azalığı fahri olan bu cemiyetin maksadı, dilencileri hamiyetsiz vatandaşlara karşı müdafaa etmek... Şimdiden binleri bulan âza sayısına emekli sanatkârlar, illetliler, dilencilikten yetişme milyonerler ve sakatlama ustaları dahil bulunuyor. Cemiyet, evvelâ dilencileri tasnif etmekle işe başlamıştır. Tasnife göre, dilenciler:

1 — Siyasi dilenciler,

2 — Nüfuz dilencileri,

3 — Mali dilenciler,

4 — Adi dilenciler olmak üzere dört türlüdür. Aşk dilencileri, cemiyetin savunma sınırı dışında kalıyor (maalesef, çünkü bu sınıf da hayli kalabalıktır).

Birinci sınıf dilenciler, siyaset yapanlardır. Bunlar, derece derece yüksek koltuklardan hasır kahve iskemlesine kadar, herşeyi kabul ederler. Propaganda gerektiği zaman bu sınıftan çok faydalanıldığı cihetle, savunulmaları tabiidir.

İkinci sınıf dilenciler, dilenciliği meslek olarak seçmişlerdir. Maddi hiçbir şey istemedikleri halde, herkesin içinde nüfuzlu bir zatla selâmlaşmaktan hoşlanırlar. Ekâbirden biriyle telefonlaşmak, hal hatır sormak bile onlara bir servet kazandırır. Bunların çoğu tüccardır, memleketin iktisadi hayatında ehemmiyetli mevkileri olduğundan savunulmaları zaruridir.

Kalan iki sınıf dilenci, az çok farklarla bizim bildiklerimizdir. Sokaklarda, hayır cemiyeti adı altında teşekkül etmiş bazı yerlerde bunların türlüsünü bulursunuz.

İşte bu gibi faydalarına binaen, cemiyet, cemiyet hayatının şartı olan dilencileri korumak ve yaşatmak gayesini gütmektedir. Allah muvaffak etsin!

Aktörler — Rolümüzü daha ezberlemedik ki...
Reisör — Boş verin, yerli film çeviriyoruz!

Bizim Yıldızlar

Safiye Aylâ

«Sarı kurdele» şarkısının:
Ben esmeri fıstık ile
Ben esmeri badem ile
Ben esmeri üzüm ile beslerim!

Mısralarında üç kere tekrarlanan esmer, onun tatlı çikolata rengindeki lezzeti ifade ettiği içindir ki, bir zamanlar bu şarkıyı pek söylerdi. Safiye Aylâ, veya küçük ve yerinde bir dizgi yanlışiyle Safiye abla okuyucu sanatkârlarımızın en aydınıdır. Yüzü de, zihni de aydınlıktır. Sesi çağlayan gibi gür ve tükenmek bilmez olduğu için, bol bol harcadı. Sevimli ve mütevazi bir insandır. Girmediği tek müsabaka, ses kraliçeliği idi. Yıl larca kraliçelik tacını başında taşıdı. Yalnız bu saltanatı devam ettirecek bir prenses bırakmadı.

Diğer meslekdaşları gibi, gazel atmağa meraklı değildir. Onun merakı dedelerin ruhunu şad etmektir. Eski besteleri büyük bir ustalıkla okur ve en yaşlı sanat eserlerinden taze nağmeler çıkarır.

Safiye Aylâ, sanat ufkumuzun en kuyruklu yıldızıdır. Şimdi, kendi kadar kuyrukları da parlamakta..

FELÂKET

Bir ses müsabakasında Safiye Aylâ da hakemdi. Okuyuculardan biri çok uzun bir şarkıya başlamıştı. Safiye sordu:

— Siz bu bestenin hepsini biliyor musunuz?

— Tabii efendim!

Safiye yanındakine eğildi:

— Desenize adamakıllı yandık!

HABER:

★ Cahide Sonku «Ah yavrum!» isimli bir film çevirmektedir. Rivayete göre bu filmde memleketin maruf simalarından bir kaçiyle sanatkârın minimini yavrusu da rol alacaktır. Yavrunun iştirak edemiyeceği sahnelerde İ. Galip Arcan kendisine vekâlet edecektir.

000050

Kız — Vallahi canımdan bezdim artıkı. Şeytan diyor ki, çık sokağa, kendini sarhoşlara, katillere, haydutlara teslim et!..

Sıhhî Öğütler

Yaz ishalleri

Hazımsızlıktandır. Hazımsızlık ise yaşla ve başla ilgili bir hâdise olup, kimin neyi hazmedeceği bilinemez. Meselâ bendeniz çirkine bakmağı bile hazmederim de en küçük bir istiskale tahammülüm yoktur. Tanıdıklardan biri ise, yedi ceddine sövseniz pekâlâ katlanır. Yani istikbali parlaktır. Buna mukabil, affedersiniz, hıyarı midesi kaldırmaz.

İshal de çeşit çeşittir ha... Bir çeşidi insanı bazan pek müşkil mevkide bırakır. Buna muzip deriz. Farzedelim evleneceksiniz de ilk defa, alacağınız kızın babasiyle karşılaştınız. Tam o anda mel'un bir buruntu, size alimallah dünyayı cehennem eder. Yahut memursunuz, bir teveccüh eseri olarak dairenizi şereflendiren Bakan hazretlerinin iltifatına uğradığınız anda, mel'un buruntu yakanıza, daha doğrusu paçanıza sarıldı. Ne halt edersiniz?

Bu hastalığın bir nev'i de insanın çenesine musallat olur. Yaşı yetmişi aşan üstadların çoğunda görülen bu hastalığa «lâkırdı kolaylığı» yahut esnaf hastalığı denir. Çünkü, berber, şoför gibi esnaftan pek çoğu bu illete tutkundur.

Tedavisi: çeşidine göre değişir. Mide ve hazım yoliyle ilgili ise mutlak istirahat. Çeneyle ilgili ise, o zaman kendinize kurban aramaktan başka yapacak işiniz kalmaz. Kesmek, dağıtmak için değil; dinletip tahammül ettirmek için...

— Hey gidi günler... Buraları eskiden çingene falcılarla doluydu. Acaba ne oldu onlar?

— Ne olacak? Yerli film çeviriyorlar!..

İSTİSNA

Bir genç amatör, şair, jön prömiye, rejisör vesaire Orhon Arıburnu'na sordu:

— Dâhiler kendilerini beğenmiş olurlar deniliyor. Siz de kendinizi beğenir misiniz?

Orhon, kemali tevazula cevap verdi:

— Hayır, ben müstesnayım!

MEMNUNİYETİN SEBEBİ

Üstad İbnül Emin Mahmut Kemal kıdemli bekârlardandır. Bir toplantıda ortaya bir sual atıldı:

— Acaba aramızda evlilik denilen şeyden memnun olan var mıdır?

Üstad güldü:

— Ben pek memnunum...

— Ama siz evli değilsiniz...

— İşte ben de onun için memnunum ya zaten!

Hikâye

Acaba öyle miydi?..

Yazan: N. YEĞİNOBALI

Büyük, üstü açık, spor otomobil tenha gece asfaltları üzerinde kayar gibi ilerliyordu. Otomobilin içi hıncahınç doluydu. Buna rağmen gençler, sıkışık oturmanın rahatsızlığına aldırış bile etmiyorlardı. Neşeden ve kahkahalardan geçilmiyordu. Bir çokları için Boğazdaki bir yalıda verdikleri baloların en güzel tarafı buydu: Erol'un otomobiline dolmak, ve kahkahalar arasında kısalan yollardan şehre dönüp birer birer dağılmak.. Saatler evvel titiz itinalarla ütülenen esvaplar, buruşmuş, çiçekler bir araya gelmiş, saçlar dağılmıştı, ama aldırış eden kim? Balo sona ermişti, nasıl olsa.

İlk önce Suat'la kardeşi Suna'yı evlerine bıraktılar. Bir kaç sokak ileride Bülent, nişanlısı Sara yı evine bırakıp döndü. Nişantaşında Nevin'le Özdemir ayrıldılar. Yeni evliydiler ve nereye giderlerse gitsinler, gittikleri yerde neçkadar eğlenirlerse eğlensinler, onlar için en güzel zaman, hâlâ, başbaşa evlerine döndükleri andı.

Otomobil Şükranın evinin önünde durduğu zaman, Meral'in parmakları gayri ihtiyarî, kendisi de farkında olmadan, Sevim'in kolunu sıktı. İki arkadaş için gecenin en heyecanlı anı şu andı: Şükran'ın evinin önünde durdukları an. İkisinin de zihninde aynı sual sivriliyordu: Acaba Faruk yine Şükranla birlikte inecek mi? Faruğa ikisi de uzaktan uzağa, zararsız bir şekilde hayrandılar; onun için bu genç, cazibedar ve enteresan erkeğin her hareketi alâkalarını çekiyordu.. Hele aşk babındaki hareketleri. Şükran'ın Faruğa delicesine âşık olduğu güneş kadar âşikârdı. Ve lâkin Faruğun hisleri ve Şükranla arasındaki rabıtanın derecesi iki genç kızın zihnini daima meşgul eden birer istifhamdı.

Faruk boyunu büsbütün uzun gösteren tembel bir gerinişle köşesinden kalktı ve yere atladı. Şükranla birlikte bir an, evin kapısının çerçevesi içinde bir tablo gibi çizildiler. Ellerini sallayıp bir ağızdan:

— «Allah rahatlık versin! Mersi Erol!» diye seslendiler, sonra dönüp içeri girdiler ve araba da hareket etti. Fakat Sevim ve Meral merakın keskinleştirdiği gözlerle Şükran, eve girerken, Faruğun elini tuttuğunu görmüşlerdi.

Meral, Bostancıda oturduğu için bu nevi eğlenmelerden sonra ekseri Sevimin evinde kalırdı. Otomobil Taksim meydanının arkasındaki apartımanlardan birinin önünde durdu ve iki arkadaş indiler.

Üçüncü kata kadar sükût içinde tırmandılar. Soyunup, yıkanıp yatmağa hazırlanırken, balodan, esvaplardan bahsettiler. Biraz da dedikodu yaptılar. Fakat zihinlerinin bambaşka bir mevzula meşgul olduğunu ikisi de biliyorlardı.

Odaya, sabah saatlerinin serinliği çökmüştü. İki kız yorganın altına memnuniyet mırıltılarıyle sokuldular ve bir müddet sessiz yattılar. Sonra Meral:

— «Sevim?» dedi.

— «Evet?»

— «Uyudun mu?»

— «Hayır.»

— «Sevim... acaba Şükranla Faruk arasında... Öyle mi dersin?»

— «Öyle gibi görünüyor, değil mi?»

— «Bilmem... Bazan Şükranın evinde kalıyor ama, o da Kadıköy tarafında oturuyor.. Belki de.. ne bileyim... Arkadaşça olamaz mı?»

— «Çok safsın, Meral. Bunun arkadaşlık neresinde?»

— «Ama Şükran öyle iyi bir kız ki... Böyle bir şeyi... bukadar aleni... nasıl yapar?»

— «Onların ikisi de sanatkâr, Pariste filân bulunmuşlar. Orada böyle şeyleri tabii sayarlarmış...

— «Ben yine inanamıyorum, Sevim!»

— «Ben de inanmak istemiyorum ama, artık o kadar ayan beyan, değil mi ya?»

Meral, cevap vermedi. Daha bir müddet uyumadılır ama, başka bir şey de konuşmadılar.

Bir hafta sonra, Sevimle Şükran Bostancıya, Merale misafir gittiler. Şükran gayet şık bir deniz kıyafeti giymişti. Neşeli, samimi ve sevimliydi. Fakat gayet ağırbaşlı ve mazbut olduğu da inkâr kabul etmezdi. Denizde Sevimle Meral kadar bile hoppalık etmedi. Bir ara iki arkadaş baş başa kalınca Sevim:

— «Meral...» diye söze başladı.

— «Evet?»

— «Ben Şükranla Faruk arasında... öyle olduğunu zannetmiyorum.»

Meral de bu noktai nazarı kabule çoktan hazırdı. Fakat Sevimin geçen sefer tamamen zıt bir fikri nekadar ısrarla müdafaa ettiğini hatırladığı için, ihtiyatla sordu:

— «Neden?»

— «Baksana ne hoş bir kız... Öyle bir şeyi.. o kadar aleni... yapamaz...»

Meral minnetle: «Ben de o fikir deyim» diye cevap verdi.

İki üç hafta kadar sonraydı.. İki arkadaş Beyoğlunda alışveriş ederlerken, Şükrana rastladılar. Şükran her zamanki gibi şuh ve sevimliydi. Fakat üzerinde bambaşka, ışıklı bir hal var gibiydi. Sevimle Meral ondaki bu değişikliğin sebebini daha konuşmağa başlar başlamaz anladılar. Zira Şükran hiç vakit kaybetmeden onlara müjdeyi verdi:

— «Biz Farukla evleniyoruz, çocuklar.»

Uzun ve sevinçli tebriklerden, sual, cevaplardan sonra iki kız Şükrandan ayrıldılar. Sevim.

— «Doğrusu çok sevindim» dedi. Kızcağız Faruğu deli gibi seviyor, Adamın çapkınlıkları onu az üzmedi.»

Meral, «Birbirleri için de pek münasipler» diye ilâve etti.

İkisinin de içinde Faruğu uzun boyu ve alaycı yüzüyle gözlerinin önüne getirince beliriveren hayal meyal bir esef gölgesi, yok sayılmazdı, ama bu, Şükranın saadetine samimi olarak sevinmelerine mâni olacak kadar kuvvetli değildi.

Şükranla Faruk, yıldırım nikâhiyle evlendiler ve yedi ay sonra nur topu gibi bir erkek evlâtları dünyaya geldi. Şükran bir hayli hastalandı. Buna, çocuğun yedi aylık doğmasının sebep olduğunu söylüyorlardı. Meralle Sevim mavi bebe yününden tulumlar, patikler, başlıklar örerek çocuğu tebrike gittiler. Küçük Hasan sıhhatli ve sevimli bir bebekcikti.. Eksik doğmuşa da doğrusu hiç benzemezdi.

Bir iki saat sonra Sevimle Meral dışarıya çıktılar. Biraz Hasanın şirinliğinden, Şükranın yüzünde güneş gibi parlayan saadetten ve Faruğun yepyeni ağır başlı, «aile babası» hallerinden bah settiler. Sonra bir müddet bir kuyumcu vitrininin önünde durdular ve yüzükleri, bilezikleri gözden geçirdiler. Ama zihinlerinin bambaşka bir şeyle meşgul olduğunu ikisi de biliyorlardı. Biraz sonra Meral:

— «Sevim?» dedi.

— «Evet?»

Meral gözlerini vitrindeki zümrüt gerdanlıktan ayırmadan sordu:

— «Acaba öyle miydi dersin?»

000052

Bunları biliyor musunuz?

★ İstanbul, 1453 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından fethedildi.

★ Amerikanın en son Cumhur başkanı H. Trumandır.

★ Türkiye 63 vilâyete ayrılmıştır.

★ Büyük Türk amiralı Barbaros, en büyük savaşını 1538 de Prevezede yapmıştır.

★ Fransanın hükûmet merkezi ve en kalabalık şehri Paristir.

«20. Asır» dan
K. Y.

□

BEKÂRLIĞIN SIRRI

Doğan Nadi, Cumhuriyette gazeteleri gözden geçiriyordu. Bir evlenme ilânını yüksek sesle okudu:

— Sarışın, yeşil gözlü, 35 yaşında ve şimdiye kadar kendisi istemediği için evlenmemiş bir kız...

Doğan, okumayı bırakarak:

— Tabii şimdiden sonra da evlenemiyecektir! dedi.

Cevat Fehmi sordu:

— Neden?

— Bu sefer de başkası istemiyeceği için!

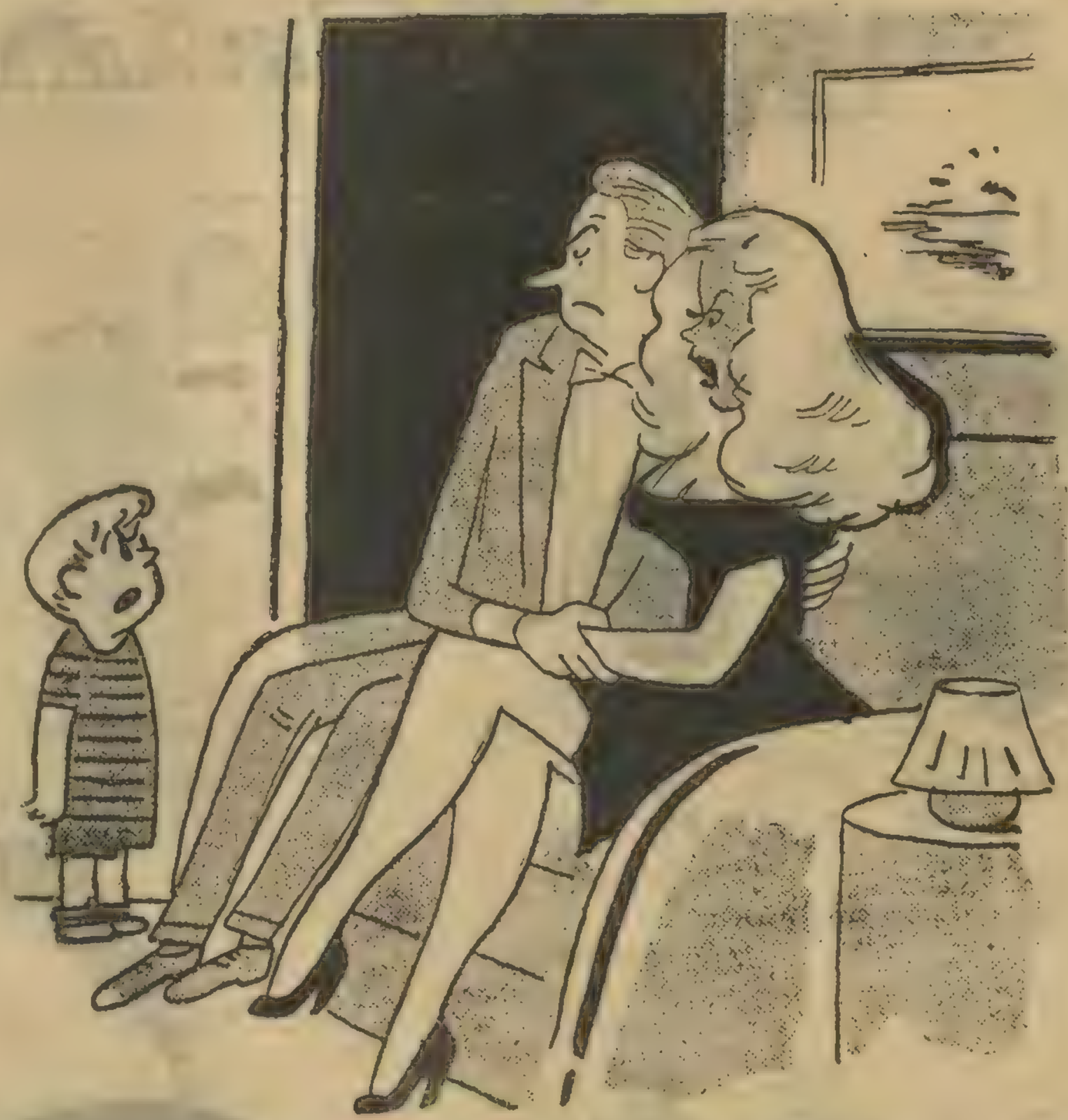

Çocuk — Neyse, bereket ablama gelen gençler içinde en hoşuma giden sizsiniz, yoksa dünyada bir çikolataya fit olmazdım!..

— Le Hérisson —

— Bunca zamandır orada aç, susuz, nasıl yaşıyorsunuz yahu?

— Ne olacak canım? Biz memur maaşiyle İstanbulda yaşamış insanlarız!..

Onun Dedi-kodu

MAYA'DA VOTKA!

Hayli zamandır Ankaraya yerleşmiş olan Arif Kaptan ressamdır. Şimdi on yaşına girmiş bir küçük ressamın, Hasan Kaptanın babasıdır. Baba oğul, memlekette iki şöhret. Öyle ki, son zamanlarda kim kimin tablolarına imza koyuyor, belli değilmiş! Baba Kaptanın resimleri biraz çocukça, oğul Kaptanın resimleri biraz büyükçe olmuyor mu, birbirine karışıyor..

Bu seferki sergi Arif Kaptanın. Resimler ve çömlekler var. Sanatkâr, küpünü doldurmak için, işi çömlekçiliğe dökmekten başka çare bulamamış.

Galerinin sahibi Adalet Cimcoz, kısa saçlariyle en az yirmi sene çocuklaşmış! İki kişi arkasından iterek salona zor belâ giren bir zat (rivayete nazaran, zorlu bir müze müdürü imiş):

— Bu fitne fücur yuvasına girmek amma güç işmiş meğer!

Diye Fitne Fücur'a iltifat ediyor. Vâlâ (Nurettin değil, bayan) na mevcut. Kızını Londraya götürmüş. İnal (İbnül Emin Mahmut Kemal üstadımız değil, bu da bayan ressam Azra) bermutat etrafını aydınlatmakta. Ressam Melâhat Ekinci, kabire tebessüm ediyor, bakalım neler biçecek...

Maya'nin votkası biraz sert gelmiş olacak ki, Eyüboğlu (hangisi, Allah bilir) resimleri canlı, canlıları resim zannederek iltifatları ona göre dağıtmağa başladı.

Galerinin kâküllü güzeli yine kayıplara karışmış. Ara ki bulasın.. Tekelci de yok! Arasıra resimlere bakan, heykelleri muaye ne eden biri vardı. Meğer savcı değil miymiş?

Spor ve Sergi Sarayında..

Oynanan maçları gördünüz mü? Ne basketbol maçlarını soruyorum, ne boks maçlarını.. Seyirciler arasında oynananları kasdediyorum.

Sevimli bayan Fatma Tatari, kızını evlendirip rahat bir nefes aldıktan sonra, spor hareketlerini daha yakından takibe başladı (birinci sıradan). Lâcivert empirme siyle naylon sarı saçları harikulâde tezat teşkil ediyor. Bizzat spor yaptığı da söylenmekte, lâkin sporun hangi şubesinde çalıştığı alâkalı mahfillerce açıklanmamaktadır.

Meşhur bir şekercimizin künyesi kadar meşhur yıldızı da Sergi Sarayında mücevherlerini teşhire gelmiş. Muzip bir ses telefonda karısına adres verirse, salon bir nakavt daha görebilir.

Ben demesine rağmen ne olduğu pek bilinmiyen meşhur İstanbullu avukat, operetlere devam etmekten vazgeçmemekle beraber spora da iltifat ediyor. Yalnız, buraya zarif hanımını da birlikte getirmiş. Halbuki gece kulüplerine yalnız gider!

Ankaralı esmer güzeli, maçlarda o kadar heyecanlanıyor ki, sağına, soluna düşenler, muhakkak ki, gece evlerinde ecel terleri dökeceklerdir: Çünkü kiminin ellerinde tırmık, kiminin elbisesinde ruj izleri var..

Doğrusu Spor ve Sergi Sarayı dedikodu kumkumaları için biçilmiş kaftan!. Paramunt Picture

A.0053

DÜNYA Karikatürleri

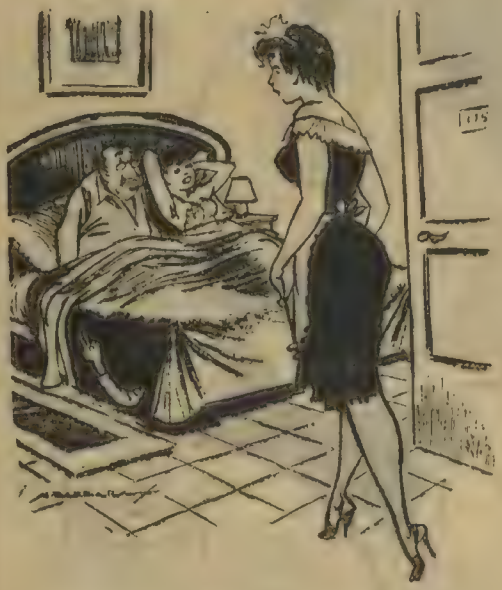

— Kahveler iki olsun!...

— Marc' Aurello —

— Kusura bakmayın... İş hayatına yeni atılıyorum da, çekingenliğim ondan!...

— Te Hérisson —

YAZISIZ!..

— Te Hérisson —

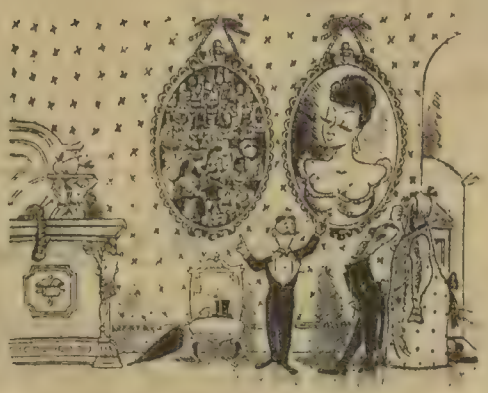

— Bu annem, bunlar da babalarım...

— La Presse —

— Yastık verelim, yorgan verelim!..

— İci Paris —

Otelci — Size hizmetçinin odasından başka yer yok demiştim!..

— İci Paris —

Hokkabaz — İşte bayanlar, baylar, şimdi, şapkamdan bir güvercin çıkacak!..

— İci Paris —

YENİ EVLİLER!

— Pek darda kalırsanız, fotoğrafçımızın karanlık odasını veririz!..

— İci Paris —

Dünya Karikatürleri

YENİ KRİSTOF KOLOMB:
— Deniz... Deniz!..

— Eller Aşağıya!
— İl Travaso —

— Ben sana cins köpektir bu, demez miydim?.
— Le Hérisson —

— Bu kız eskiden bensiz yaşıyamazdı, denizi göreli mükemmelen kendi başına yaşıyor!..
— Marc' Aurelio —

Erol Flynn Avrupada!..
— Marc' Aurelio —

Dünya Mizahından Örnekler

Yol münekkidi...

— Bir İskoç hikâyesi —

Yazan: Peter Browne

Gazeteciler kulübünde oturuyorduk. Son zamanlardaki münekkit bolluğundan bahis açılmıştı. Her mevzuda bir sürü münekkit türemiş olduğundan dert yanılıyordu ki, Mc Lean lâfa karıştı:

— İçimizde hiç yol münekkidi diye bir şey duymuş olanınız var mı? diye sordu.

— Yol neyi?

— Yol münekkidi. Bendeniz bir zamanlar yol münekkidi idim. Eğer kadehimi doldurtursanız anlatırım.

Kadeh doldurulduğu, Mc Lean da anlatmağa başladı.

— Birinci Cihan Harbinden hemen sonraydı. O zamanlar müteveffa Sabah Yıldızı gazetesinde muhabirdim. Bir gün bir inşaat sahasının önünden geçiyordum. Yeni yol kazma ve temizleme makinelerinden birisi çalışıyordu. Etraftan durmuş makineyi seyrediyorlardı.

Kendi kendime: işte dedim, umumi bir temsil! Seyircisi var madem, tenkitçisi neden olmasın? Hemen gazeteye koştum ve oturup basın âleminin ilk yol tenkidini tazdım.

Mc Lean bir taraftan konuşurken bir taraftan da ceplerini karıştırmaktaydı. Nihayet buruşuk bir gazete parçasını çıkararak:

— İşte, burada, dedi ve okudu:

Dundee İnşaatı Nihayet Bir Üstada Kavuştu.

pp 4321 numaralı yol kazma ve temizleme makinasını kullanan Mr. Sam Smidge dün yeni Tronton inşaat sahasında gösterdiği ustalık ve incelikle bütün seyircileri hayran bıraktı. Hattâ mestetti, diyebiliriz. Seyirci mecmuu köpekleri hesaba katmamak şartiyle, elli kadar vardı.

Mr. Smidge'nin dev makinayı kullanışındaki üstadane hâkimiyet eşine nadir rastlanan bir mücadeleci ve atılgan ruhun alâmetidir. Kavrayıcı vinci emsalsiz bir isabetle tam temizlenecek taş yığınının üzerine çeviren üskat, yığını aradan bir tek taş parçası kaçırmaksızın kavrayıveriyor. Sonra şahane bir çevirişle vinçi kaldırıp kırk beş derecelik bir zaviyeye çevirtiyor, ve taş, toprak yığını gene şaşmaz bir isabetle tam boşaltılacağa yere boşaltıyor. Mr. Sam Smidge'nin yol kazma ve temizleme makinasını kullanmakta gösterdiği maharet bütün yol kazma ve temizleme makinası kullananlar için bir örnek teşkil etmelidir.

Üstat 6 hafta müddetle pazarları müstesna her gün ayni sahada temsillerine devam edecektir. Kendisini seyretmek istiyenlerin bilhassa karşı taraftaki yüksek ve boş arsayı tercih etmeleri şayanı tavsiyedir!

Benson, «Parlak fikir, hem de iyi yazılmış bir yazı,» diye mülâhazada bulundu.

Mc Lean, «Çok beğenilmişti de!» diye cevap verdi. «Ertesi gün inşaat sahasındaki izdihamı önlemek için polis müdahalesi icap etti. Demek bir yazım bir ihtiyacı karşılamıştı. Ben de sahamı genişlettim.»

Mc Lean cebinden başka bir yazı çıkardı. Bu da şöyle bir tenkitti:

Ahenk Bozukluğu Burgu Temsilinin Zevkini Kaçırdı.

Burgu makinası meraklılarına müjde! Pall meydanının sol köşesinde her gün en modern tipten iki burgu makinasını faaliyet halinde görmek artık hülya değil bir hakikattir.

Makinaları Mr. Garth Gungle ile Mr. John Mc Terp kullanıyorlar. Aradaki ufak âhenksizlik giderilse Mr. Gungle ile Mr. Mc Terp harikulâde bir düo meydana getirecekler. Mr. Gungle'nin daha tecrübeli bir sanatkâr olduğu inkâr edilemez.

Kendisinin bilek hareketlerini seyretmek serapa zevk. Makinasını kullanıştaki zahmetsiz ve akıcı ustalık bilhassa dikkati çekiyor. Maamafih bu arada yeşil çizgili kadife pantolon-ceketle mavi frenk gömleğinin pek iyi gitmediğine üstadımızın dikkat nazarını çelebilir miyiz?

Mr. Mc Terp'nin tekniğinin biraz acemice olduğunu söylemek mecburiyetindeyiz. Burgu makinasını kullanıştaki ahenk intizamsızlığına dikkat etmemek elde değil. Bilhassa Mr. Gungle'nin makina kullanışındaki ritim yanında Mr. Mc Terp'in ritmindeki aksaklıklar iyice göze batıyor. Bu taraf da düzeltildiği takdirde Gungle-Mc Terp düosunun esası bütün İskoçyada bir eşi daha bulunmıyacak bir mükemmeliyete erişeceği muhakkaktır. Mr. Mc Terp'in sol bileğindeki yılanlı dansöz dövmesinin bir çok sebep seyirciler tarafından pek beğenildiğini yazıma son vermeden evvel işaret etmek isterim.....

Mc Lean kadehinin geri kalan tarafını da boşaltarak sözüne devam etti:

— Yazılarım o derece rağbet gördü ki, gazetede bir sütun sahibi oldum. Artık her gün sütunu mun başına o günkü temsillerin bir listesini veriyordum. Hattâ bir, iki, üç yıldızlı bir de sınıflama sistemi yaptım. Sadece bir yıldız verdiğim bir silindir ustasının bir gün gazeteye gelip intihara kalkışması, hâlâ aklımdadır.

Motson, «Sonra ne oldu?» diye sordu.

Mc Lean içini çekti:

— Yazık oldu! Aksi huylunun birine çattım. Lâğımcının birinin tekniğini tenkit ederken biraz faza sert lisan kullanmışım. Sözlerimi geri alıp resmen özür dilemezsem bana günümü göstereceğini söylemeğe başladı.

— Ee?.

Mc Lean, daha derin derin içini çekti:

— Yani, sizin anlıyacağınız, ben özür filân dilemedim, herif de bana günümü gösterdi!.

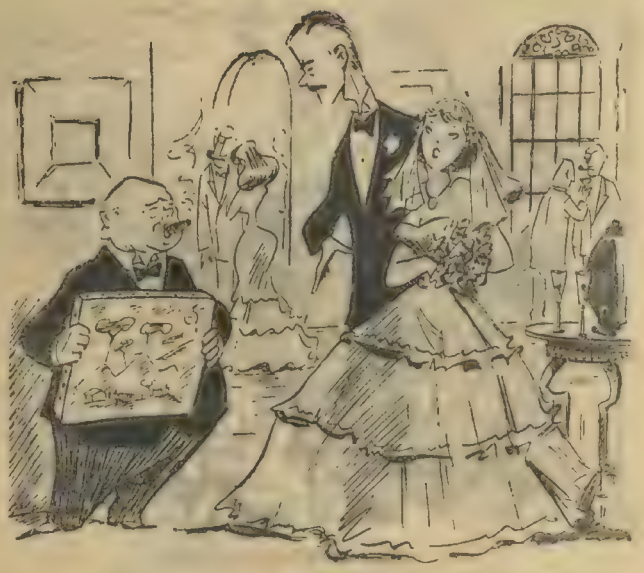

EDEN EVLENDİ...

Churchill — Edenciğim, işte size düğün hediyem!..

— İl Travasso —

Capri'de tehlike!..

— İl Travasso —

Veraset

Öğretmen, çocuğa sordu:

— Oğlum, irsiyet nedir?

Çocukcağız bir an derin derin düşündükten sonra izaha çalıştı:

— Meselâ efendim, büyük babanızın oğlu olmasa, babanızın da oğlu olmasa, tabii sizin de olmaz. İşte irsiyet budur!

000056

M A K A S

Cumhuriyet Gazetesinden :

[Ne günlere kaldık?.. — Doğan Nadi]

Akbaba :

Evet Doğancığım, Bekri Mustafa imam oldu, anlayın dünyanın ne hale geldiğini, değil mi?..

★

Akşam Gazetesinden :

[Ayvacık ilçesinde 34 erkek 1 kadına saldırdı!]

Akbaba :

Olmadı. Kelimeyi yerinde kullanmak lâzım: Bir kadına saldıran otuz dört kişiye «erkek» denmez. Bu 34 rakamına lâyık bir sıfat bulmalı!

Dünya Gazetesinden :

[Rüyam kotrası gümrükten balıkçı gemisi diye geçirilmiş!]

Akbaba :

Haaa, demek şu meşhur Haşim Mardin, bu işe kendisi bile inanamadığı için, kotrasının adını «Rüyam» koymuş... Ama, insan düşünüyor da, böyle rüyalara «Hayırdır inşallah» diyemiyor!

★

Dünya Gazetesinden :

[Tiyatrolarımızda huzursuzluk..]

Akbaba :

Ah iki gözüm, 14 Mayıstan sonra nerede huzur kaldı ki?.. Ne tiyatroda, ne sinemada, ne barda, hele bilhassa ne Falih Rıfkı Atay'da!...

Yeni Sabah Gazetesinden :

[Şehirde inşaat durmadan artıyor..]

Akbaba :

Hani Rumeli muhacirlerinden biri kızını gelin etmiş. Ertesi sabah, bir de bakmış ki, damat bahçede bir ağacın altına çökmüş, el şakakta... Sormuş:

— Ne düşüniyersin be ahretliğim?.

Damat, öfkeyle yere bir tükürük atarak:

— Senin kızın çürük çıktı be, demiş...

Kayınpeder, hayretle elini dizine vurarak yerinden fırlamış:

— Abe bunun anacığı da çürük çıktıydı, demiş... Kim dokuneyr bunlara be!..

Tıpkı onun gibi, inşaat çoğalıyor.. Her sene çoğalıyor... Merak etmeyin, bu demokrasi zaferinden evvel de böyleydi.. Ancak, safdil muhacir gibi, bizim de soracağımız geliyor doğrusu:

— Kim yaptırıyor bu apartımanları be?!.

★

Akşam Gazetesinden :

[Mareşal Tito'nun üçüncü karısı, Eden'e verilen ziyafette ilk defa ortaya çıktı.]

Akbaba :

İki devlet adamı yarışa girdiler desene: Eden ikinci karısiyle ortaya çıkınca, Tito: üç! dedi...

Ne dersiniz, galiba bizim Ticaniler bunlardan daha ileri: Allahın emri dörde kadar, diyorlar!

★

Cumhuriyet Gazetesinden :

[Bizans'ın içyüzü: Kayserlik rütbesi!]

Akbaba :

Yazıda bir dizgi yanlışı var galiba: Sakın (Kayseri'lik rütbesi) olmasın!..

Malûm ya, Kayserilik bir rütbedir, inanmazsanız Behçet Kemal Çağlar'a sorun!

★

Dünya Gazetesinden :

[Kınalıadada rezalet çıkaran bir sarhoş, 15 gün hapse mahkûm oldu.]

Akbaba :

Eh, şimdi kına koysun!

— İlle şahmerdanda çalışmak istiyor.
— İstidadı var mı?.
— Evet, sağır!..

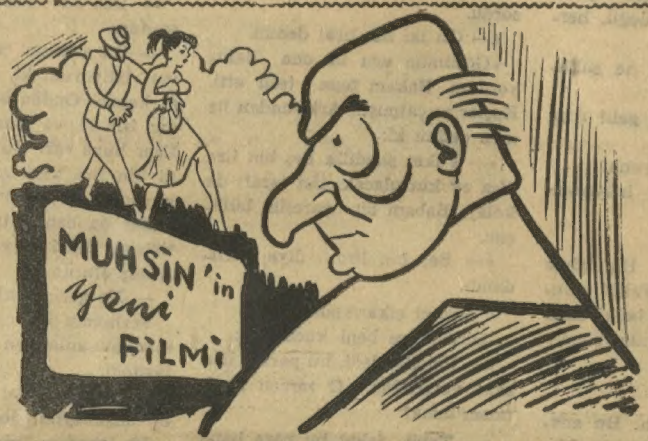

Aylardanberi dedikodusu sürüp gidiyordu: Emekli rejisör Muhsin Ertuğrul Türkiye'de ilk defa renkli filim çeviriyor diye... Ben de aylardanberi onun peşindeydim. Fakat, adam izini kaybetmesini en usta yankesicilerden iyi biliyor (bu söz temsili için kendisinden özür dilerim, teşbihte hatâ olur bazan)

Hoş, tesadüfler de bana yardım etmedi ya.., Meselâ, Adadan şehre inerken bir de bakıyorum, Adaya gelen bir vapurun damında Muhsin, operatörü Cezmi Ar ve çocuklar, filim çekiyorlar. Haydi haddine düşmüşse uç da konuş bakalım. İnsanın martılara, hattâ karabataklara imreneceği geliyor o anda.

Son zamanlarda büsbütün ortadan kayboldular. Bir bakıyorsunuz, İsparta muhabirimizden bir mektup: Muhsin bey burada, filim çekiyor, yetişin...

Tam İspartaya gidiyorsunuz, Yeniköyden bir nâme: Muhsin bey burada, filim çekiyor, koşun... Oraya, buraya koşmaktan Veliefendide rekor kıracak yarış atına döndüm.

Lâkin geçen gün, nihayet izlerini yakaladım. İtiraf edeyim ki, peşine düştüğüm güzel kızın beni Muhsin'e ulaştıracağı asla hatırımdan geçmemişti. Lâkin kız okadar sevimliydi ki, «Ne olursa olsun, gideceğim!» diyerek arkasını bırakmadım. O da takibedildiğini sezmişti galiba. İzini kaybetmek için neler yapmadı, kürkçü dükkânlarına mı girmedi, kuyumculara mı? Yılmadım. Nihayet Taksim'den Sarıyer otobüsüne atladı, ben de taksiye bindim. Otobüsün peşine düştük. Kız Tarabya sırtlarında indi. Ben de parasını verip taksiyi savdım. O önde, ben arkada, ağaçlar arasına daldık. Derken biraz aşağıdan bir kadın çığlığı.

— İmdt! diye yükseldi. Sarıyer faciasının dumanı üstünde olduğu için derhal ileri atıldım ve olup biteni bütün çıplaklığiyle gördüm: İri kıyım bir adam, bir genç kızın üstüne atılmış, kollarından sürüklüyordu... Arkada iki kişi daha... Herifin çenesine yumruğu sallıyacaktım ki, aklım başıma geldi: Filim çeviriyorlardı. Muhsin beni görünce, önümden yürüyen kıza çıkıştı:

— Kaç defa söyliyeceğim size... Peşinize adam takmayın demedim mi? Kim bu herif?

Kekeledim.

— Akbaba muhabiri efendim..

— Ya... Yabancı değilmiş, ben acemi çaylağın biri sanmıştım. Ne arzu ediyorsunuz?

— Filim çeviriyormuşsunuz...

— Öyle, görüyorsunuz ya işte...

— Renkliymiş. Ne renk olacak?

— Tirşe... Siz hiç renkli filim görmediniz mi? Her renk olacak...

— Adı ne?

— Daha koymadık.

— Mevzuu?

— Her sahnede değişiyor!

— Aşk var mı?

— Var, aşk olmayınca meşk olmaz.

— Cinayet?

— Ondan bol birşey yok ki... Bizde de bulunacak tabii...

— Filimden memnun musunuz bari?

— Evet, ya siz?

Verecek cevap bulamadım:

— Affedersiniz, dedim, buradan Köprüye vapur kaçta var?

Aktörlerden biri önüme düştü. Bu muvaffakiyetli röportajdan sonra, süklüm püklüm iskelenin yolunu tuttuk.

000057

ZENGİN KOCA ARARKEN

YAZAN: SERVER BEDİ

AKBABA'NIN ROMANI: 9

Ben Kadriye koştum:

«— Kalk, kalk... Misafirler geldi... Bizi gördü!

«Dedim. Kadri inanmıyor ve yalvarıyordu. Nihayet kalktı, yere oturdu:

«— Ne misafiri? dedi.

«Anlattım. İnanmadı. Yemin ettim. Gidip baktık. Apartıman kapısı açıktı. Nasılsa açık kalmış. Misafirler gelmişler. Biz farkında değiliz. O rezaleti gördüler, sessizce çekilip gitmişler ve kapıyı yine açık bırakmışlar.

«Kadri sapsarı oldu. Misafirleri tarif ettim. Halasının kızı ile kocası imiş. Yeni evli imitşler!.. Düşün rezaleti!...

«Fakat alışmış kudurmuştan beterdir.' Kadri bu sefer kapıyı iyice örttüü, ve bana yalvardı.. Fakat kırbacı bir daha elime almadım. Yavaş yavaş ayıldı.

Kendini topladı. Gidip giyindi, geldi, benimle ciddî konuşmağa başladı.

«— Ne yapayım? dedi. Bu da bir huy... O kadar çalıştım, kendimi kutaramıyorum. Kimbilir, beni ne kadar ayıplıyorsun?

« Ozaman ona kocaman bir yalan söyledim:

«— Hiç ayıplamıyorum. Belki inanmazsın. Hoşuma gidiyor senin bu huyun. O sıralarda öyle sevimli oluyorsun ki!...

«— Deme yahu! diye bağırdı.

«Yemin ettim:

«— Vallahi, çok hoşuma gidiyorsun.

«— İlk defa bunu senden duyuyorum, Feriha. Başka kadınlar, gülüyorlar, alay ediyorlar. Bazıları sinirleniyor, nefret edenler de var.

«— Ne münasebet! dedim, ben bayılıyorum senin bu haline.

«Canlandı, bağırdı:

«— Aman! Hiç inanacağım gelmiyor. Ben, bu yüzden evlenemiyorum.

«— A! A! A!.. Diye hayret gösterdim.

«Yanıma yaklaştı, elimi tuttu, ve sordu:

«— Sen böyle bir adama varır mısın?

«— Tabii, dedim, ailemin vaziyeti müsait olsa varırım.

«— Ailenin vaziyeti ne demek? diye sordu.

«— Anlatamam dedi,m.

«Elimi okşamağa başladı:

«— Benden ne saklıyorsun? dedi, bak, bukadar samimiyiz.

«— Anlatamam, Kadri bey, diye tekrarladım.

«— Niçin Feriha?.. O kadar gizli bir şey mi? Fena bir şey mi?

«— Hayır.. Fena bir şey değil. Tatsız, can sıkıcı... Yoksa hiç bir fenalık yok. Gizli de değil, herkes biliyor.

«— Öyleyse benden ne saklıyorsun?

«— Hatırına bir şey gelir diye söylemiyorum!

«— Ne gelecek hatırıma?

«— Senden bir şey istiyorum zannedersin.

«Bağırdı:

«— Hayır, hayır!.. Hiç böyle şey hatırıma gelmez. Fakat elimden bir şey gelirse belki sana yardım ederim. Yardımla düzelecek bir vaziyet mi?

«— Söyliyemem.

«Yalvarmağa başladı. Bu adamın bazan çok iyi anları var. Melek, saf anları var. Fakat her zaman öyle değil. Neyse, razı olmuş gibi yaptım, kocaman bir yalan daha uydurdum:

«— Babam çok fena durumda. Borçları var. Maaşını haczedecekler. Evimiz de yok pahasına satılacak. Geceleri uyku uyumuyor. Annem de böbreğinden hasta. Acele ameliyat olması lâzım.

«— Nekadar borcu var? diye sordu.

«— On iki bin lira! dedim.

«Gözümün ucu ile ona bakıyordum. Rakam fena tesir etti. Kaşlarını çatmıştı. Arkasından hemen dedim ki:

«— Fakat şimdilik beş bin lira olsa ev kurtulacak. Üst tarafı da kolay. Babam bir çaresini bulacak.

«— Beş bin lira... diye mırıldandı.

« Sesimi çıkarmadım.

«Birdenbire beni kucakladı:

«— Pekâlâ, dedi, bu parayı ben sana vereceğim. O zaman varır mısın bana?

«— Tabii.. fakat bu para bana çok acele lâzım, dedim.

«— Şimdi veremem, dedi, yanımda yok. Yarın bir çek versem geç kalır mı?

«— Hayır, dedim.

«Ertesi gün bana parayı verdi. Fakat anladım ki, ben ondan bir beş bin daha çekeceğim. Bunun için senin yardımına ihtiyacım var, Neclâ.»

Ben, omuzlarımı kaldırarak:

— Ben ne yapabilirim? diye sordum.

— Bu adamın sende de gözü var. İstiyorum ki, senden ümidini kessin. Ondan on beş gün kadar izin al, ve yazıhaneye gelme. Eğer buna razı olursan sana şimdi bin lira veririm. On beş gün kaybol. Sonra gelirsin. O zamana kadar da ben bütün işlerimi bitiririm. Belki de yazıhaneden ayrılmış olurum.

— Ne garip teklif!

Ferihanın bir oyunu olup olmadığını anlamam için düşünmem lâzımdı.

— Yarına kadar bana müsaade et, düşüneyim, dedim.

Ve içimden Tahsinle konuşmağa karar verdim.

★

Nedir bu kızın maksadı? Söyledikleri doğru mu? Tahsine sormadan evvel, düşündüm. Herhalde Feriha, Kadri beyden bir mik tar para koparmış, daha da koparacaktı. Kaç bin lira? Tahmin edemem. Zengin bir mazohistin tarifesini bilmiyorum. Bir tokat, bir tekme, bir kırbaç kaç lira? Ne bileyim ben! Fakat biraz düşününce anladım ki, Ferihanın maksadı bir kaç bin lira daha koparıp Kadriden ayrılmak değildi. Hiç böyle, kırbacı vurdukça altın yumurtlayan efsanevî hayvan elden kaçırılır mı? Hayır, Kadrinin maksadı Ferihayı metres olarak kullanmak, Ferihanın maksadı da onunla evlenmek! Fakat arada ben varım. Feriha Kadrinin bana karşı zaafını görüyor. Ben aradan çekilmedikçe kız muradına eremiyecek. Ne yapsın? Beni para ile kandırıp bir müddet yazıhaneden uzaklaştırmak, sonra da kuyumu kazmak istiyor.

Ben, o akşam Tahsinle buluştum ve düşüncemi ona açtım.

— Yaşa Neclâ, yaşa! dedi, İşte, gördün mü? Ben halis zekâ buna derim. Her şeyi anladın... Evet, Ferihanın maksadı budur.

— Ben tabii reddedeceğim değil mi, Ferihanın teklifini?

(Devamı var)

— Maşallah, yavru pek terbiyeli...
— Ya, amcası, daha mektebe başlamadı!..

000058

ANADOLU

Anonim Türk Sigorta Şirketi

SERMAYESİ: 1.500.000, — Türk Lirası

YANGIN
KARA ve DENİZ NAKLİYATI
KAZA
HAYAT

sigortalarını en müsait şartlarla yapmak için sayın müşterilerinin emrine âmadedir.

Yurdun her tarafındaki İş ve Ziraat Bankaları Türkiyenin bu en eski ve en büyük Sigorta Şirketinin acenteleridir.

Telefonlar:	Santral	44653/2/1 ve 44659
	Müdür	44039
	Fen Müşaviri ve Ankara Şubesi	10109
	İkinci Müdür	43954
	Galata Bürosu	43949
	İzmir Bürosu	5915

Telgraf adresi:

İmtiyaz—İstanbul

Yurt imarının en esaslı temeli

İller Bankası

Sermaye: 200.000.000 T. L.

Yurdu, SU ve ELEKTRİK şebekeleriyle örer.

Halkımıza sağlık kaynağı, bol ve temiz SU ile Işık ve her türlü refah vasıtaları sağlar.

ŞEHİR, KASABA ve KÖYLER'imizin bayındırlığı için gerekli yardımları yapar ve krediler açar.

Her türlü Kamu hizmetlerinin gerçekleşmesine çeşitli vasıtalarla da çalışır.
BANKACILIK muameleleri yapar.

En müsait şartlarla MEVDUAT kabul eder ve her nevi

000059

Akbaba

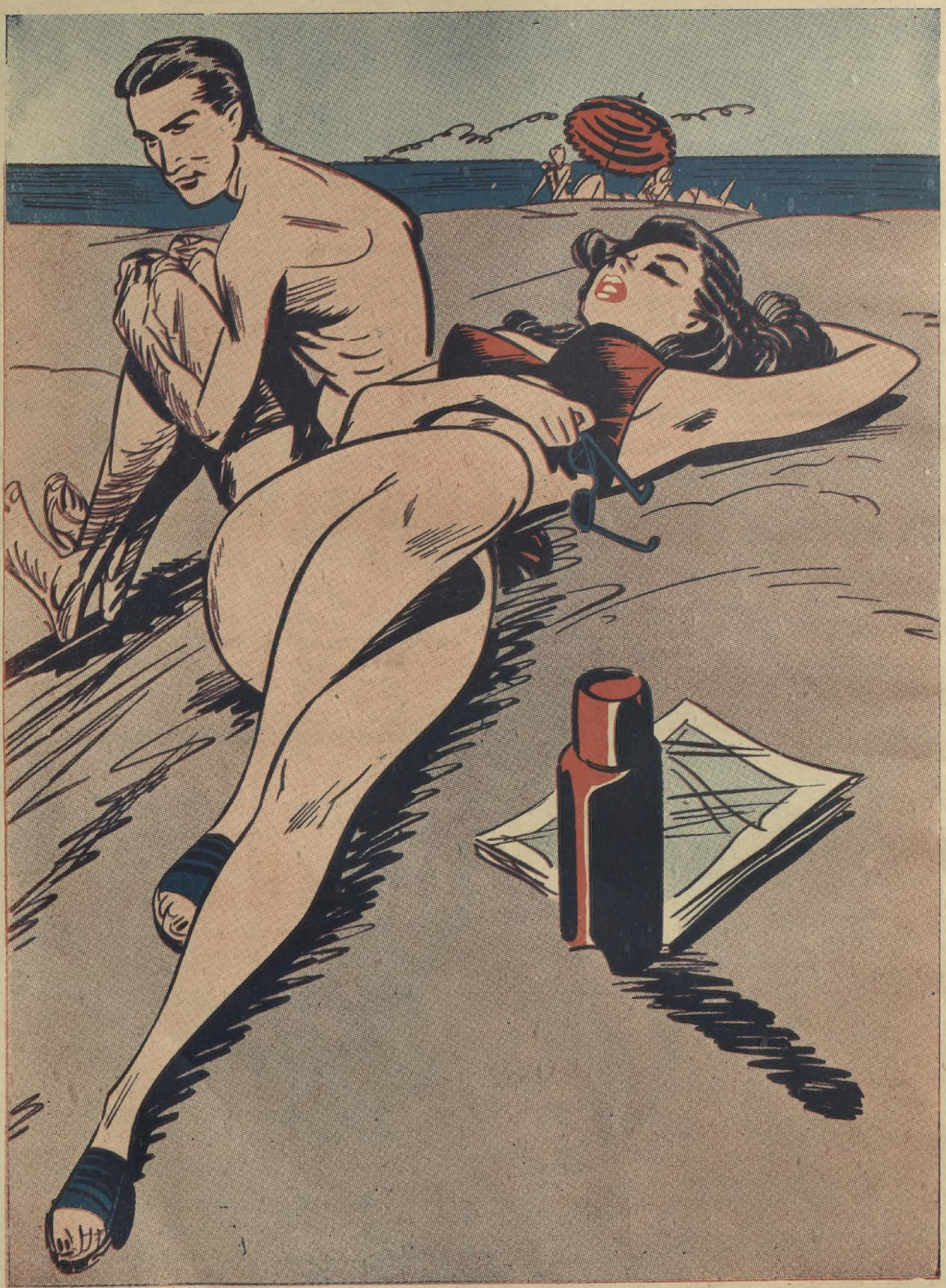

Erkek — Çok şükür, ben bitmeden yaz bitti...
Kadın — Haydi haydi, yine övünmeğe başlama!..